

Biuletyn Informacyjny

Grudzień 2019

Wydawca: Ambasada Japonii w Polsce

Studia w Japonii

Programy stypendialne oferowane przez japońskie Ministerstwo Edukacji (MEXT)

Za pośrednictwem Ambasady Japonii można starać się o uczestnictwo w poniższych programach stypendialnych:

1. Program studiów licencjackich

Stypendium przeznaczone jest dla osób w wieku poniżej 24 lat (dokładne graniczne daty urodzenia są podawane co roku podczas rekrutacji), posiadających wykształcenie średnie. Uczestnicy programu przez rok odbywają kurs przygotowawczy z języka japońskiego w Japonii, a następnie przez 4 lata (6 lat w przypadku studiów medycznych, weterynaryjnych i farmaceutycznych) uczęszczają na zajęcia na japońskim uniwersytecie. Po zakończeniu nauki otrzymują tytuł licencjata.

Rekrutacja rozpoczyna się co roku w kwietniu-maju. Egzaminy pisemne i rozmowy kwalifikacyjne odbywają się w okolicach czerwca w Ambasadzie Japonii. Wyjazd do Japonii następuje na początku kwietnia następnego roku.

2. Program studiów podyplomowych

Stypendium dla osób, które najpóźniej w dniu wyjazdu mają ukończone studia wyższe i mniej niż 35 lat. Uczestnicy programu studiują na japońskim uniwersytecie przez okres 1,5 lub 2 lat.

Pierwszy etap rekrutacji odbywa się za pośrednictwem uczelni macierzystej oraz Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). W sprawie terminów i procedur należy kontaktować się bezpośrednio z Agencją. Wybrane przez NAWA osoby podchodzą w okolicach czerwca do egzaminów pisemnych i rozmów kwalifikacyjnych w Ambasadzie Japonii. Wyjazd do Japonii następuje na początku kwietnia lub października następnego roku.

© AID / amanaimages

© AID / amanaimages

3. Stypendium do szkół zawodowych

Stypendium przeznaczone jest dla osób w wieku poniżej 24 lat, posiadających wykształcenie średnie. Uczestnicy programu przez rok odbywają kurs przygotowawczy z języka japońskiego w Japonii, a następnie przez 2 lata kształcą się w wybranej przez siebie specjalizacji.

Rekrutacja rozpoczyna się co roku w kwietniu-maju. Egzaminy pisemne i rozmowy kwalifikacyjne odbywają się w okolicach czerwca w Ambasadzie Japonii. Wyjazd do Japonii następuje na początku kwietnia następnego roku.

4. Program dla badaczy języka i kultury japońskiej (*nikkensei*)

Program ten przeznaczony jest dla studentów licencjackich studiów japonistycznych w wieku 18-30 lat. Jego uczestnicy spędzają rok na japońskim uniwersytecie.

Rekrutacja rozpoczyna się zwykle w styczniu. Egzaminy pisemne odbywają się w lutym, zaś rozmowy kwalifikacyjne w marcu. Wyjazd do Japonii następuje na ogół pod koniec września lub na początku października.

Programy Fundacji Japońskiej

Fundacja Japońska (The Japan Foundation) oferuje stypendia badawcze w zakresie studiów japonistycznych (Japanese Studies Fellowship Program) oraz językowe programy stypendialne dla nauczycieli j. japońskiego (Training Programs for Teachers of the Japanese Language) i specjalistów z dziedziny nauki i kultury, których praca wymaga znajomości j. japońskiego (Program for Specialists in Cultural and Academic Fields). Rekrutacja na programy ogłaszana jest na stronie The Japan Foundation na początku września. Termin składania aplikacji w Ambasadzie Japonii upływa na początku grudnia. Instrukcje aplikacyjne znajdują się na stronie:

<https://www.jpjf.go.jp/e/program/japanese.html>

UWAGA! O uczestnictwo w powyższych programach stypendialnych mogą ubiegać się wyłącznie osoby posiadające obywatelstwo polskie. Obywatele innych krajów, nawet jeśli mieszkają i uczą się w Polsce, proszone są o kontakt z japońską placówką dyplomatyczną właściwą dla ich kraju pochodzenia (lista dostępna na stronie:

https://www.mofa.go.jp/about/emb_cons/over/index.html).

Informacje praktyczne dla przyszłych stypendystów

Wiza

Kandydaci zakwalifikowani do programu stypendialnego muszą przed wyjazdem do Japonii uzyskać wizę studencką (kategoria „Student”). W tym celu należy zgłosić się do wydziału konsularnego ambasady z ważnym paszportem oraz kompletem poniższych dokumentów:

1. **Wniosek wizowy** (do pobrania ze strony: <https://www.pl.emb-japan.go.jp/konsulat/wizy06.htm>)

2. **Aktualnym zdjęciem** o wymiarach 4,5 x 4,5 cm, zrobionym na wprost na jasnym tle, bez nakrycia głowy.

UWAGA! Powyższa procedura dotyczy jedynie stypendystów rządu japońskiego. Osoby, które planują wyjazd, np. w ramach wymiany studenckiej lub prywatnie, będą potrzebować dodatkowych dokumentów ze strony japońskiej, w tym Certificate of Eligibility. Dokładnych informacji udziela wydział konsularny ambasady.

© Opus / a.collectionRF / amanaimages

Karta pobytu

Osoby, które przylecą do Japonii przez jedno z podanych lotnisk: New Chitose, Narita, Haneda, Chubu Centrair, Kansai, Hiroshima lub Fukuoka, otrzymają od urzędnika imigracyjnego pieczętkę w paszporcie potwierdzającą pozwolenie na przekroczenie granicy (tzw. Landing Permission). Po ustaleniu dokładnego adresu, pod którym stypendysta zamieszka w Japonii (adres akademika itp.), należy w ciągu 14 dni udać się z kartą pobytu do właściwego dla danego adresu urzędu miejskiego i zarejestrować się jako mieszkaniec.

Osoby, które przylecą do Japonii za pośrednictwem lotniska innego niż wymienione powyżej, otrzymają od urzędnika imigracyjnego pieczętkę w paszporcie potwierdzającą pozwolenie na przekroczenie granicy (tzw. Landing Permission). Po ustaleniu dokładnego adresu, pod którym stypendysta zamieszka w Japonii należy w ciągu 14 dni udać się do właściwego dla danego adresu urzędu miejskiego z paszportem i zarejestrować się jako mieszkaniec. Karta pobytu zostanie przesłana pocztą w późniejszym terminie.

Uwaga! Kartę pobytu należy zawsze nosić przy sobie, aby w razie potrzeby móc się wylegitymować i potwierdzić legalność pobytu w Japonii.

My Number

Każdy mieszkaniec Japonii otrzymuje 12-cyfrowy numer ewidencyjny, tzw. My Number. Krótco po rejestracji w urzędzie miejskim na adres zamieszkania stypendysty przesłana zostaje karta z numerem. Należy ją przechowywać w bezpiecznym miejscu, potrzebna jest bowiem przy załatwianiu różnych spraw urzędowych. Należy pamiętać, że My Number różni się od numeru wpisanego na karcie pobytu. Przykładowe sytuacje, w których należy mieć przy sobie numer ewidencyjny:

1. Procedura przystąpienia do ubezpieczenia zdrowotnego
2. Rozpoczęcie pracy dorywczej
3. Wypłacanie z banku pieniędzy z przelewów międzynarodowych.

© a_collection / amanaimages

© AID / amanaimages

Ubezpieczenie zdrowotne

Przystąpienie do państwowego ubezpieczenia zdrowotnego odbywa się w urzędzie miejskim i jest obowiązkowe dla osób, których pobyt w Japonii przekracza 3 miesiące. Roczny koszt ubezpieczenia to ok. 20 000 JPY. Ubezpieczenie pokrywa 70% kosztów leczenia (pozostałe 30% pokrywa student).

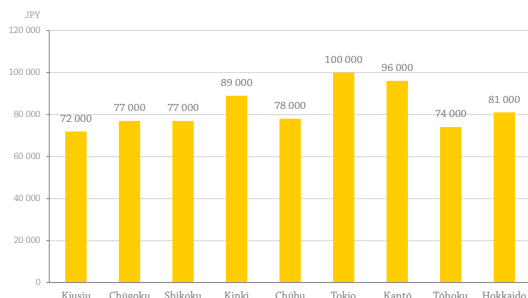
Koszty utrzymania

Stypendyści rządu japońskiego są zwolnieni z opłat za naukę na japońskich uczelniach. Dodatkowo otrzymują stypendium, którego miesięczna wysokość (stan na grudzień 2019) wynosi:

1. Studia licencjackie: 117 000 JPY
2. Szkoły zawodowe: 117 000 JPY
3. Studia podyplomowe: 143 000 JPY
4. Nikkensei: 117 000 JPY

Osoby studiujące w dużych ośrodkach miejskich otrzymują dodatkowo 2 lub 3 tys. JPY miesięcznie.

Średnie miesięczne koszty utrzymania studenta z zagranicy w wybranych regionach Japonii prezentują się następująco:

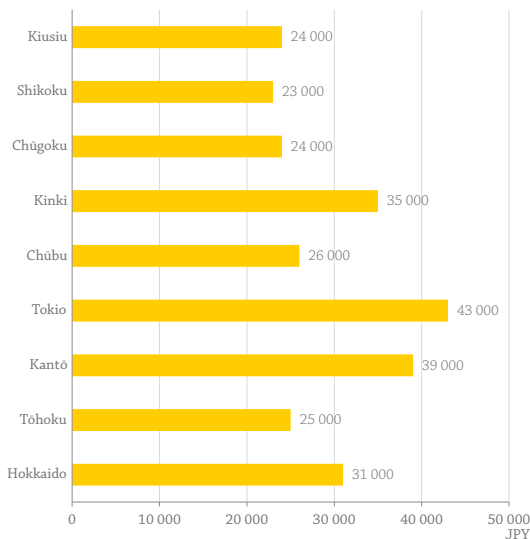

Źródło: Student Guide to Japan 2019-2020 (JASSO)

© IDC / amanaimages

Największe koszty wiążą się zazwyczaj z zakwaterowaniem i wyżywieniem. Stypendyści większości uczelni mają możliwość zamieszkania w akademiku, który nie jest zwolniony z opłat (czynsz, media itp.), jest jednak opcją tańszą w porównaniu z wynajmowaniem mieszkania. Średnie koszty wynajmu mieszkania w poszczególnych regionach Japonii prezentują się następująco:

Źródło: Student Guide to Japan 2019-2020 (JASSO)

Poniżej przedstawiamy również przykładowe ceny wybranych produktów spożywczych.

Ryż (5 kg) 2 137 JPY	Chleb (1 kg) 435 JPY	Jabłka (1 kg) 497 JPY
Jajka (10 szt.) 248 JPY	Mleko (1 l) 223 JPY	Woda (500 ml) 97 JPY

© a_collection / amanaimages

Praca dorywcza

Osoby zainteresowane podjęciem pracy dorywczej w czasie pobytu na stypendium w Japonii muszą spełniać poniższe warunki. Niedostosowanie się do nich może skutkować przykrymi konsekwencjami, w tym nawet deportacją.

1. Należy najpierw uzyskać pozwolenie na podjęcie pracy dorywczej w najbliższym urzędzie imigracyjnym.
2. Praca dorywcza nie może negatywnie wpływać na naukę. Podjęcie pracy należy skonsultować z uczelnią.
3. Praca dorywcza nie może być związana z przemyśłem rozrywki dla dorosłych (jest to niegodne z prawem).
4. Długość zatrudnienia nie może przekraczać 28 godzin tygodniowo.

Najpopularniejszym miejscem pracy dorywczej są restauracje (42%) i sklepy (29%).

Życie studenckie w Japonii

Rok akademicki na japońskim uniwersytecie rozpoczyna się w kwietniu, a kończy w połowie lutego. Na większości kierunków (z wyjątkiem medycznych, które są o dwa lata dłuższe), studia trwają 4 lata i tylko ok. 10% studentów, głównie tych, którzy planują karierę naukową, kontynuuje naukę na dwuletnich studiach magisterskich. Warunkiem ukończenia szkoły jest zebranie odpowiedniej ilości punktów oraz, w większości przypadków, obrona pracy dyplomowej lub projektu badawczego. Studenci medycyny, farmacji i prawa kończą studia przystąpieniem do egzaminu państwowego, którego zdanie równa się otrzymaniu kwalifikacji zawodowych.

Rok akademicki

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Pierwszy semestr				Wakacje letnie		Drugi semestr		Ferie zimowe	Drugi semestr		Ferie wiosenne

Studia dla Japończyków to czas spędzony nie tylko na nauce, ale również na rozwijaniu umiejętności i zdobywaniu nowych doświadczeń. Ważnym elementem życia studenckiego jest przynależność do uczelnianych sekcji i kół zainteresowań. Popularne są sekcje sportowe (np. pływacka, piłki nożnej, tenisa, koszykówki), muzyczne (zespoły, chóry), kółka językowe, sztuk tradycyjnych itp. Wstąpienie do takiego koła pozwala na poznanie ludzi o podobnych zainteresowaniach, nawiązanie przyjaźni, a także udział w konkursach i zawodach międzyuczelnianych.

Japoński kalendarz akademicki obfituje w wiele ciekawych wydarzeń, takich jak dzień sportu czy juwenalia (*gakuen-sai*). W przygotowania do nich zaangażowani są niemal wszyscy studenci. Dla członków sekcji i kół zainteresowań jest to znakomita okazja do zaprezentowania swoich umiejętności i przyciągnięcia nowych chętnych. W zależności od wielkości uniwersytetu, taki festiwal może trwać nawet kilka dni, a w czasie jego trwania kampus odwiedzany jest licznie również przez licealistów zainteresowanych daną uczelnią.

© apjt / amanaimages

Innym ważnym elementem życia codziennego japońskiego studenta jest praca dorywcza (*baito*). Pozwala ona podreperować trochę studencki budżet (stawka godzinowa wynosi ok. 30-40 złotych), a także nawiązać nowe znajomości oraz zdobyć

doświadczenie. Najzdolniejsi studenci udzielają korepetycji, inni natomiast pracują jako sprzedawcy, głównie w sklepach spożywczych i odzieżowych, lub jako kelnerzy w restauracjach i barach.

© AID / amanaimages

© Emi Komagata / amanaimages

Wraz z rozpoczęciem semestru jesiennego na 3. roku studiów młodzi Japończycy skupiają większość swojej uwagi na poszukiwaniu pracy (*shūkatsu*). Uczęszczają na różnego rodzaju spotkania organizacyjne do wybranych firm, na których dowiadują się szczegółów na temat ofert i rekrutacji. Zwyczajowo składa się ona z kilku etapów: złożenia aplikacji, egzaminu pisemnego i rozmów kwalifikacyjnych. Cały proces poszukiwania pracy,

począwszy od spotkań organizacyjnych, aż do akceptacji kandydata, trwa ok. 10-12 miesięcy. Co roku ok. 70% studentów 4. roku otrzymuje oficjalne zawiadomienie o przyjęciu do firmy i rozpoczyna pracę w kwietniu zaraz po zakończeniu studiów. Ze względu na to, że firmy często faworyzują osoby świeżo po studiach, studenci, którzy nie zostali przyjęci do wybranych firm, powtarzają ostatni rok, aby spróbować swoich sił ponownie.

© AID / amanaimages

Studenci, którzy pomyślnie przeszli przez żmudny i długi proces poszukiwania pracy, mogą skupić się już jedynie na przygotowaniach do zakończenia studiów. Po napisaniu pracy dyplomowej ustalany jest termin obrony, który zwykle przypada na połowę lutego. Miesiąc później, w połowie lub pod koniec marca, na każdym uniwersytecie odbywa się uroczysta ceremonia ukończenia studiów. Na tę okazję absolwentki zakładają tradycyjne japońskie stroje - *hakama*, a absolwenci garnitury. Po oficjalnej części ceremonii następuje mniej oficjalne spotkanie w gronie profesorów oraz kolegów i koleżanek z seminarium.

Przydatne linki

Ambasada Japonii w Polsce
<https://www.pl.emb-japan.go.jp/>

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA)
<https://nawa.gov.pl/>

Portal Study in Japan
<https://www.studyinjapan.go.jp/en/>

Japan Student Services Organization (JASSO)
<https://www.jasso.go.jp/en/>

Japońskie Ministerstwo Edukacji, Kultury, Sportu, Nauki i Techniki (MEXT)
<http://www.mext.go.jp/en/>

© AID / amanaimages

Ambasada Japonii w Polsce
Wydział Informacji i Kultury
 Al. Ujazdowskie 51, 00-536 Warszawa

www.pl.emb-japan.go.jp
www.facebook.com/JapanEmb.Poland
 e-mail: info-cul@wr.mofa.go.jp